

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ સ્થિત ગુજરાતની ઉચ્ચ અદાલતમાં

ફર્સ્ટ અપીલ નંબર ૧૪૫૭ / ૨૦૧૬

થી

ફર્સ્ટ અપીલ નંબર ૧૪૬૧ / ૨૦૧૬

સાથે

સિવિલ એપિલિકેશન નંબર ૬૪૯૨ / ૨૦૧૬

ફર્સ્ટ અપીલ નંબર ૧૪૫૭ / ૨૦૧૬ માં

થી

સિવિલ એપિલિકેશન નંબર ૬૪૯૬ / ૨૦૧૬

ફર્સ્ટ અપીલ નંબર ૧૪૬૧ / ૨૦૧૬ માં

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી અનંત એસ. દવે – સહી/–

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એ.વાય. કોગજે – સહી/–

=====

૧	શું સ્થાનિક અખબારોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવે છે?	
૨	પત્રકારને મોકલવામાં આવે કે નહીં?	હા
૩	શું ન્યાયમૂર્તિશ્રીઓ ચુકાદાની યોગ્ય નકલ જોવા માંગે છે?	
૪	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈ પણ આદેશ અંગે કાયદાના નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે?	

=====

અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન....અપીલકર્તા(ઓ)

વિરુદ્ધ

ઇન્ડિયન ઓઇલ કોર્પોરેશન લિમિટેડ....પ્રતિવાદી(ઓ)

=====

ઉપસ્થિતિ:

સુશ્રી જુર્ગા ડી. ઝવેરી, વકીલ: અપીલકર્તા(ઓ) નં. ૧ માટે.

શ્રીમતી મૌના એમ. ભટ્ટ, વકીલ: પ્રતિવાદી(ઓ) નં. ૧ માટે.

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી અનંત એસ. દવે

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એ.વાય. કોગજે

તારીખ: ૦૨/૦૨/૨૦૧૭

મૌખિક ચુકાદો
(દ્વારા: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એ.વાય. કોગજે)

૧. પ્રથમ અપીલોનો આ જૂથ અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન (ત્યારબાદ સંક્ષિપ્તમાં 'કોર્પોરેશન' તરીકે ઓળખાશે) દ્વારા સામાવાળા ભારત સરકારના સાહસ ઇન્ડિયન ઓઇલ કોર્પોરેશન લિમિટેડ (ત્યારબાદ સંક્ષિપ્તમાં 'આઇ.ઓ.સી.' તરીકે ઓળખાશે) દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી સંબંધિત મ્યુનિસિપલ વેલ્યુએશન અપીલોમાં સ્મોલ કોઝ કોર્ટ નંબર ૪, અમદાવાદ દ્વારા તારીખ ૨૯.૦૨.૨૦૧૬ ના રોજ પસાર કરવામાં આવેલા ચુકાદા અને આદેશ સામે દાખલ કરવામાં આવ્યું છે.

૨. ચાંદખેડા, અમદાવાદ ખાતે આવેલી આઇ.ઓ.સી. ની મિલકતના સંબંધમાં જુદા જુદા વર્ષો માટે કોર્પોરેશન દ્વારા જારી કરવામાં આવેલા મ્યુનિસિપલ ટેક્સ બિલના સંદર્ભમાં આઇ.ઓ.સી. દ્વારા આ વેલ્યુએશન અપીલો દાખલ કરવામાં આવી હતી. આઇ.ઓ.સી. દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી આવી અલગ-અલગ અપીલોનો નિકાલ અલગ-અલગ આદેશો હેઠળ કરવામાં આવ્યો હતો, જોકે, તે જ દિવસે, તે જ કોર્ટ દ્વારા અને સમાન મુદ્દાઓ પર કરવામાં આવ્યો હતો. તેથી, સંબંધિત પક્ષકારોના વિદ્વત વકીલોની સંમતિથી આ અપીલો સંયુક્ત સુનાવણી માટે લેવામાં આવી છે.

પહેલી અપીલ નં.	મ્યુનિસિપલ મૂલ્યાંકન અપીલ નં.	આકારણી વર્ષ
૨૦૧૬ ના ૧૪૫૭	૨૦૧૦ ના ૧૦	૨૦૦૯-૨૦૧૦
૨૦૧૬ ના ૧૪૫૮	૨૦૦૯ ના ૧૦	૨૦૦૮-૨૦૦૯
૨૦૧૬ ના ૧૪૫૯	૨૦૧૧ ના ૧૪	૨૦૧૧-૨૦૧૨
૨૦૧૬ ના ૧૪૬૦	૨૦૧૦ ના ૬૪	૨૦૧૦-૨૦૧૧
૨૦૧૬ ના ૧૪૬૧	૨૦૦૮ ના ૮૭	૨૦૦૭-૨૦૦૮

૩. અપીલોના નિકાલ માટે જરૂરી ટૂંકી હકીકતો નીચે મુજબ છે:-

૩.૧. આઈ.ઓ.સી. ૧૩૮૨૭૮.૯૭ ચોરસ મીટરના કાર્પેટ વિસ્તારનો કબ્જો ધરાવતું હતું જે મૂળરૂપે ચેનપુર ગ્રામ પંચાયતમાં આવેલું હતું અને વર્ષ ૨૦૦૬ માં મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનની સીમામાં ભળી ગયું હતું અને હવે તે નવો વેસ્ટ ઝોન મ્યુનિસિપલ વોર્ડ - ચેનપુર નવો ટેનામેન્ટ નંબર ૦૬૬૮-૨૩-૦૦૦૧-૦૦૮૩-વી હેઠળ આવે છે.

૩.૨. ઉપર દર્શાવેલ વર્ષો માટે, કોર્પોરેશને સંબંધિત રકમોના ટેક્સ બિલ જારી કર્યા હતા, જેની સામે આઈ.ઓ.સી. એ પ્રોપર્ટી ટેક્સની આકારણી માટે લાગુ કરવામાં આવેલા ફેક્ટરને સુધારવા અને તેની 'સાબરમતી ટર્મિનલ' તરીકે જાણીતી મિલકતના માપણીની પુનઃચકાસણી કરવાની વિનંતી સાથે વાંધો ઉઠાવ્યો હતો.

૩.૩. આઈ.ઓ.સી. નો કેસ એવો હતો કે કોર્પોરેશને ખોટી રીતે ફેક્ટર-(એફ.૩) (૧) ગણતરીમાં લીધું હતું જેનો દર રૂ. ૭/- હતો, તેના બદલે જે ફેક્ટર લાગુ કરવાનો જરૂર હતો તે ફેક્ટર-(એફ.૩)(૩) હતો જેનો દર રૂ. ૨/- હતો.

૩.૪. જોકે, કોર્પોરેશને ફેક્ટર-(એફ.૩)(૧) હેઠળ જારી કરાયેલ ટેક્સ બિલ જાળવી રાખ્યું હતું.

૩.૫. આથી, આવા બિલ સામે, આઈ.ઓ.સી. એ મ્યુનિસિપલ વેલ્યુએશન અપીલ દાખલ કરીને કે મ્યુનિસિપલ ટેક્સની આકારણી અને વસૂલાત માટે ખોટો ફેક્ટર શા માટે લાગુ કરાયો છે તેના સમર્થન સહિતના કેટલાક મુદ્દાઓ ઉઠાવ્યા હતા. અપીલમાં, મિલકત પર હાથ ધરવામાં આવતી પ્રવૃત્તિના સ્વરૂપનો વિગતવાર સંદર્ભ આપવામાં આવ્યો હતો, જેથી આવી મિલકતને 'ઔદ્યોગિક

એકમ' ની વ્યાખ્યા હેઠળ લાવી શકાય, નહીં કે ગોડાઉન અથવા વહીવટી કાર્યાલય કે જેવું કોર્પોરેશન દ્વારા નિષ્કર્ષ કાઢવામાં આવ્યું હતું. સ્મોલ કોઝ કોર્ટ નંબર ૪, અમદાવાદે તેના તારીખ ૨૯.૦૨.૨૦૧૬ ના ચુકાદા અને આદેશ દ્વારા સંબંધિત અપીલોમાં આક્ષેપિત બિલો રદબાતલ કરીને આઈ.ઓ.સી. ની તરફમાં અપીલોનો નિર્ણય કર્યો હતો અને કોર્પોરેશનને આઈ.ઓ.સી. ની મિલકતને કારખાનું ગણવા અને ફેક્ટર (એફ-૩)(૩) લાગુ કરીને રૂ. ૨/- ના દરે ટેક્સ લાગુ કરવા તથા તે મુજબ બિલ પુનઃ જારી કરવાનો આદેશ આપ્યો હતો.

૩.૬. કોર્પોરેશને આ કોર્ટ સમક્ષ પ્રથમ અપીલો દ્વારા આ નિર્ણયોને પડકાર્યા છે.

૪. અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન તરફથી ઉપસ્થિત રહેલા વિદ્વત વકીલ સુશ્રી જીર્ગા ઝવેરી અને સામાવાળા આઈ.ઓ.સી. તરફથી ઉપસ્થિત રહેલા વિદ્વત વકીલ શ્રીમતી મૌના એમ. ભટ્ટ સાથે વિદ્વત સિનિયર વકીલ શ્રી એમ.આર. ભટ્ટને સાંભળ્યા.

પ. સુશ્રી ઝવેરીએ એવી રજૂઆત કરી છે કે સ્મોલ કોઝ કોર્ટ કોર્પોરેશન દ્વારા ટેક્સ બિલમાં લાગુ કરાયેલા ફેક્ટરમાં ફેરફાર કરીને ભૂલ કરી છે. કોર્પોરેશને મિલકતના ઉપયોગના સ્વરૂપને ધ્યાનમાં રાખીને યોગ્ય રીતે ફેક્ટર લાગુ કર્યું હતું. તેમની ઉપરોક્ત રજૂઆતોના સમર્થનમાં, તેમણે વેલ્યુએશન અપીલોમાં સ્મોલ કોઝ કોર્ટ સમક્ષ કાર્યવાહીનો ભાગ હોય તેવા દસ્તાવેજો તરફ આ કોર્ટનું ધ્યાન દોર્યું હતું અને ખાસ કરીને ફોર્મ નંબર ૪ તરફ ધ્યાન દોર્યું હતું, જે ફેક્ટરીઝ એક્ટ હેઠળ ઔદ્યોગિક પ્રવૃત્તિ કરવા માટે જરૂરી વૈધાનિક નોંધણી છે. આ ફોર્મ નંબર ૪ કે જે આઈ.ઓ.સી. ની વિગતો દર્શાવે છે તે સૂચવે છે કે તે ફોર્મમાં દર્શાવેલ વિગતો ઇન્ડિયન ઓઈલ કોર્પોરેશન લિમિટેડ (માર્કેટિંગ ડિવિઝન) ને આપેલી પરવાનગીનો ઉલ્લેખ કરે છે, અને તેથી, વૈધાનિક દસ્તાવેજ માર્કેટિંગ ડિવિઝનને આપેલી પરવાનગીનો ઉલ્લેખ કરે છે, અને આથી, મિલકતનો ઉપયોગ આઈઓસીએલ ની વહીવટી કામગીરી માટે થઈ રહ્યો છે, જે વ્યાપારી સ્વરૂપની હોવાથી, કમર્શિયલ પ્રોપર્ટીની વ્યાખ્યા હેઠળ આવશે જેના માટે ગુણક (ફેક્ટર) યોગ્ય રીતે લાગુ કરવામાં આવ્યો હતો.

પ.૧. તેમણે એવી પણ રજૂઆત કરી હતી કે, વિદ્યત સ્મોલ કોઝ કોર્ટ અપીલ ગ્રાહ્ય રાખવી જોઈતી ન હતી, કારણ કે ગુજરાત પ્રોવિન્શિયલ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન્સ એક્ટ, ૧૯૪૮ ની કલમ ૪૦૬(૨)(સી) હેઠળ વિચારણા કર્યા મુજબ આવી અપીલ અગાઉ મ્યુનિસિપલ કમિશનરને ફરિયાદ અથવા વાંધા

અરજી સાથે દાખલ થવી જોઈતી હતી. તેમની દલીલના સમર્થનમાં, તેમણે ૧૯૯૪ (૨) જીએલઆર ૧૪૯૮ માં રિપોર્ટ થયેલા 'મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન ઓફ ધ સિટી ઓફ અમદાવાદ વિ. ઓરિએન્ટલ ફાયર એન્ડ જનરલ ઇન્સ્યોરન્સ કંપની લિમિટેડ' ના કેસના ચુકાદા પર આધાર રાખ્યો હતો અને ચુકાદાના ફકરા ૮૩ અને ૮૪ તરફ અમારું ધ્યાન દોરતા તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે વર્તમાન કેસમાં, જારી કરાયેલા ટેક્સ બિલ અંગે મ્યુનિસિપલ કમિશનરને કોઈ વાંધો કે ફરિયાદ કરવામાં આવી ન હોવાથી, સ્મોલ કોઝ કોર્ટ વૈધાનિક અપીલ ગ્રાહ્ય રાખવી જોઈતી ન હતી.

પ.ર. તેમણે આગળ શહેરી વિકાસ અને શહેરી ગૃહ નિર્માણ વિભાગના ઠરાવ નંબર એએમએન/૮૦૨૦૦૧/૩૬૧૪/પી દ્વારા ગુજરાત પ્રોવિન્શિયલ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન્સ એક્ટની કલમ ૪૫૪ ના ની જોગવાઈઓ હેઠળ બનાવવામાં આવેલા અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન ટેક્સેશન રૂલ્સ (એમેન્ડમેન્ટ) ૨૦૦૧ ના નિયમો, ખાસ કરીને ટેક્સેશન રૂલ્સ (એમેન્ડમેન્ટ) ૨૦૦૧ ના નિયમ ૮ (બી) નો સંદર્ભ આપતા અને સબ-કલોઝ ૪ કે જે ચુક-ફેક્ટર ને લગતો છે તેનો સંદર્ભ આપતા રજૂઆત કરી કે, આકારણીના હેતુ માટે તેની મિલકત માટે ૨.૦ નો ગુણક સ્વીકારવાની આઈ.ઓ.સી. ની રજૂઆત આધારવિહીન છે કારણ કે નિયમ ૮(બી) ના સબ-કલોઝ ૪ નો કલોઝ (એ) (iii) કે જે મિલકતમાં પ્રવૃત્તિના સ્વરૂપને સ્પષ્ટ કરે છે, પરંતુ તેમાં એવી

પ્રવૃત્તિનો સમાવેશ થતો નથી જે આઈ.ઓ.સી. દ્વારા સંબંધિત મિલકત પર ચલાવવામાં આવે છે. ત્યારબાદ તેમણે રજૂઆત કરી કે આઈ.ઓ.સી. દ્વારા તેની મિલકત પર કરવામાં આવતી પ્રવૃત્તિનું સ્વરૂપ, અગાઉ રજૂ કર્યા મુજબ, નિયમ ૮ (બી) ના સબ-ક્લોઝ ૪ ના (એ) ના (i) હેઠળ આવરી લેવાયેલ છે.

૬. આની સામે, વિદ્વત સિનિયર વકીલ શ્રી ભટ્ટે રજૂઆત કરી છે કે, રિફાઈનરીમાંથી પાઈપલાઈન દ્વારા મેળવવામાં આવેલા પેટ્રોલીયમને ઓઈલ ટેન્કમાં પમ્પ કરીને તેનો સંગ્રહ કરવા સંબંધિત પ્રક્રિયા આઈ.ઓ.સી. દ્વારા આ મિલકત પર કરવામાં આવે છે. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે, પેટ્રોલીયમ પ્રોડક્ટના બ્લેન્ડિંગ અંગેની સમાન પ્રવૃત્તિ પણ થાય છે, જે એક્સાઈઝ એક્ટ હેઠળની વ્યાખ્યા મુજબ 'ઉત્પાદન પ્રવૃત્તિ' તરીકે આવરી લેવામાં આવી છે અને જેના માટે એક્સાઈઝ ડ્યુટી પણ ચૂકવવામાં આવે છે. તેથી, પ્રશ્નાસ્પદ મિલકત પર આઈ.ઓ.સી. દ્વારા હાથ ધરવામાં આવતી પ્રવૃત્તિના સ્વરૂપને ધ્યાનમાં લેતા, મિલકતને યોગ્ય રીતે 'ઔદ્યોગિક એકમ' તરીકે વર્ગીકૃત કરવામાં આવી છે, અને તેથી, 'ઔદ્યોગિક એકમ' માટે લાગુ પડતો ફેક્ટર – ૩ (એફ-૩)(૩) છે.

૬.૧. ફેક્ટરીઝ એક્ટના ફોર્મ નંબર ૪ અંગેની રજૂઆતોના જવાબમાં, તેઓ રજૂઆત કરે છે કે આ ફોર્મમાં દર્શાવેલ વિગતો પ્રવૃત્તિના વાસ્તવિક સ્વરૂપને નક્કી કરતી નથી. ફોર્મ નંબર ૪ માં માત્ર માર્કેટિંગ ડિવિઝનનો ઉલ્લેખ એ જ

દર્શાવે છે કે આ ફોર્મ જ કોના નામે ચાલી રહ્યું છે, ફોર્મમાં ક્યાંય પ્રવૃત્તિનું સ્વરૂપ પ્રતિબિંબિત થતું નથી અને તેથી, આ બાબતે કોર્પોરેશનની દલીલ સ્વીકારવાની જરૂર નથી.

૬.૨. સ્મોલ કોઝ કોર્ટ સમક્ષ મ્યુનિસિપલ વેલ્યુએશન અપીલની ગ્રાહ્યતા ના સંદર્ભમાં, તેઓ રજૂઆત કરે છે કે, ટેક્સ બિલમાં ફેક્ટર લાગુ કરવા સામે એક્ટિવિટી જ પરના વાંધાઓ આઈ.ઓ.સી. દ્વારા સબમિટ કરવામાં આવ્યા હતા અને આવા વાંધાઓ જરૂરી વિગતો સાથે લેખિતમાં આપવામાં આવ્યા હતા અને જે સ્મોલ કોઝ કોર્ટ સમક્ષની કાર્યવાહીનો પણ એક ભાગ છે, અને તેથી, કોર્પોરેશન દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલા તકનીકી વાંધાઓ આધારવિહીન છે.

૬.૩. સ્મોલ કોઝ કોર્ટના રેકૉર્ડ અને કાર્યવાહીમાંથી અમને દોરી જઈને, તેમણે પ્રક્રિયા હાથ ધરવા માટે મિલકત પર સ્થાપિત કરવામાં આવેલા મશીનરીના ફોટોગ્રાફ્સ પણ દર્શાવ્યા હતા.

૬.૪. તેમણે એ.આઈ.આર. ૨૦૧૩ ગુજરાત ૨૯૭ માં રિપોર્ટ થયેલા 'ઉત્તર ગુજરાત વિજ કંપની લિમિટેડ (યુજીવીસીએલ) વિ. મ્યુનિસિપલ કમિશનર ઓફ સિટી ઓફ અમદાવાદ' ના કેસમાં આ કોર્ટના એક ચુકાદાનો પણ સંદર્ભ આપ્યો

હતો, જેમાં આ કોર્ટની ડિવિઝન બેંચ એવો વલણ અપનાવ્યો છે કે, મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન દ્વારા જારી કરાયેલા ટેક્સ બિલ સામે અપીલની ગ્રાહ્યતા માટે કોઈ મનાઈ નથી.

૬.૫. તેમણે આ કોર્ટને સ્મોલ કોઝ કોર્ટ સમક્ષ એક્ઝિબિટ ૩૧ પર લેવામાં આવેલા જરૂરી પુરાવાઓ દર્શાવ્યા હતા, જેમાં આઈ.ઓ.સી. ના સાક્ષીની મૌખિક જુબાની દ્વારા સમગ્ર ઉત્પાદન પ્રક્રિયા રેકૉર્ડ પર આવી છે. ફકરા-૪ માં રેકૉર્ડ પર આવેલી ઉત્પાદન પ્રક્રિયા નીચે મુજબ છે:-

"૪. હું કહું છું કે સાબરમતી ખાતેનું ટર્મિનલ એ ફેક્ટરીઝ એક્ટની જોગવાઈઓના અર્થમાં એક ફેક્ટરી છે અને તે મુજબનું લાયસન્સ પણ જારી કરવામાં આવ્યું છે. અપીલના ફકરા-૩ માં દાવો કર્યા મુજબ, ટર્મિનલ પર કઈ પ્રવૃત્તિઓ હાથ ધરવામાં આવે છે તે વિગતવાર વર્ણવવામાં આવ્યું છે. હું વધુમાં સબમિટ કરું છું કે સાબરમતી ટર્મિનલ ખાતે સુપરિયર કેરોસીન ઓઈલ (એસકેઓ) ને એચએસડી અને એમએસ ની સરખામણીમાં શ્રેષ્ઠ ઉપયોગ અને રંગનું અલગીકરણ સુનિશ્ચિત કરવા માટે વાદળી રંગવામાં આવે છે. હું વધુમાં સબમિટ કરું છું કે ઈથેનોલ બ્લેન્ડિંગ પણ હાથ ધરવામાં આવે છે જે ભારત સરકાર તરફથી ફરજિયાત છે. હું કહું છું કે ઈથેનોલ મોટર સ્પિરિટ બ્લેન્ડિંગ કરવા

માટે બોમ્બે પ્રોહિબિશન એક્ટની જોગવાઈઓ હેઠળ લાયસન્સ મેળવવું જરૂરી છે. અપીલકર્તાએ સંબંધિત સત્તાધિકારી પાસેથી સદર લાયસન્સ મેળવ્યું છે અને અપીલમાં વર્ણવ્યા મુજબ ઉત્પાદન પ્રવૃત્તિઓ હાથ ધરવા માટે સાબરમતી ટર્મિનલ ખાતે જરૂરી મશીનરી પણ સ્થાપિત કરવામાં આવી છે. હું વધુમાં કહું છું કે સાબરમતી ટર્મિનલ ખાતે થતા ઇથેનોલ બ્લેન્ડિંગ માટે ઇન્ડસ્ટ્રિયલ મેન્યુઅલ મુજબ વિવિધ સલામતી અને માપદંડો ધ્યાનમાં રાખવા જરૂરી છે. હું કહું છું કે ફેક્ટરીઝ એક્ટની કલમ ૨(કે) મુજબ, ઉત્પાદન પ્રક્રિયામાં તેલ પમ્પ કરવાની કોઈપણ પ્રક્રિયાનો સમાવેશ થાય છે. હું કહું છું કે અપીલકર્તા ફેક્ટરી લાયસન્સ માંગે છે અને ફેક્ટરી લાયસન્સની નકલ સામાવાળાની કચેરીમાં સબમિટ કરવામાં આવી છે અને સામાવાળાએ સદર દસ્તાવેજો ધ્યાનમાં લીધા નથી."

૬.૬. વિદ્વત સિનિયર વકીલ (૨૦૦૯) ૧૫ એસ.સી.સી. ૩૦ માં રિપોર્ટ થયેલા ચુકાદા પર આધાર રાખીને એવી રજૂઆત કરે છે કે, પેટ્રોલ પંપમાં તેલ પમ્પ કરવાની પ્રવૃત્તિને પણ ફેક્ટરીઝ એક્ટ હેઠળ ઉત્પાદન પ્રક્રિયા તરીકે ગણવામાં આવે છે, અને તેથી, સ્મોલ કોઝ કોર્ટ આઈઓસી ની મિલકતમાં ચાલતી પ્રવૃત્તિને ઉત્પાદન પ્રવૃત્તિ તરીકે યોગ્ય રીતે ગણી છે, જેના માટે ફેક્ટર (એફ-૩)એ(૩) લાગુ પડશે.

૭. વિદ્વત વકીલોને સાંભળ્યા, સામસામેની રજૂઆતો ધ્યાને લીધી અને સ્મોલ કોઝ કોર્ટની વેલ્યુએશન અપીલોના રેકૉર્ડ અને કાર્યવાહીમાંથી પસાર થયા.

૮. જ્યાં સુધી સ્મોલ કોઝ કોર્ટ સમક્ષ પ્રથમ તબક્કે વેલ્યુએશન અપીલોની ગ્રાહ્યતા અંગે કોર્પોરેશન દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલા વાંધાનો સંબંધ છે અને જેના માટે 'ઓરિએન્ટલ ફાયર એન્ડ જનરલ ઇન્સ્યોરન્સ કંપની લિમિટેડ' (ઉપરોક્ત) ના ચુકાદા પર આધાર રાખવામાં આવ્યો છે, તો સદર ચુકાદાના સંબંધિત ફક્ત ૮૩ અને ૮૪ એવો કોઈ સિદ્ધાંત પ્રતિપાદિત કરતા નથી કે જ્યાં સુધી ટેક્સ બિલ સામે વાંધો ઉઠાવવામાં ન આવે અથવા જેમના માટે ફરિયાદ દાખલ કરવામાં ન આવે ત્યાં સુધી કલમ ૪૦૬ હેઠળની ટેક્સ અપીલ ગ્રાહ્ય રહેતી નથી. ઉપરોક્ત ચુકાદામાં આ કોર્ટે ભાડાની મિલકતના વાર્ષિક ભાડા મૂલ્ય સાથે જોડીને ગ્રોસ રેટ-એબલ વેલ્યુ પર વિચારણા કરી હતી. કોર્ટ કરવેરા માટે મિલકતોના મૂલ્યાંકનના હેતુ માટે કોર્પોરેશનની સત્તાઓ, અને તેના માટે નોટિસ જારી કરવા અંગે અને ટેક્સેશન રૂલ્સ હેઠળ રેટ-એબલ વેલ્યુને મુખ્યત્વે પડકારી શકે તેવી વ્યક્તિ બાબતે પણ તપાસ કરી રહી હતી.

૯. ગુજરાત પ્રોવિન્શિયલ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન્સ એક્ટ, ૧૯૪૯ ની કલમ ૪૦૬ નીચે મુજબ છે:-

"૪૦૬. અપીલ ક્યારે અને કોને કરી શકાશે-

(૧) હવે પછી આપેલી જોગવાઈઓને આધીન રહીને, આ અક્ટ હેઠળ નક્કી કરાયેલા અથવા વસૂલ કરાયેલા કોઈપણ રેટ-એબલ વેલ્યુ અથવા ટેક્સ સામેની અપીલો ન્યાયાધીશ દ્વારા સાંભળવામાં આવશે અને નક્કી કરવામાં આવશે.

(૨) આવી કોઈ અપીલ ગ્રાહ્ય રાખવામાં આવશે નહીં જો--

(એ) તે ફરિયાદના કારણ ઉદ્ભવ્યાના ૧૫ દિવસની અંદર લાવવામાં ન આવી હોય;

(બી) રેટ-એબલ વેલ્યુ સામેની અપીલના કિસ્સામાં, આ અક્ટ હેઠળ જોગવાઈ કર્યા મુજબ અગાઉ કમિશનરને ફરિયાદ કરવામાં આવી હોય અને આવી ફરિયાદનો નિકાલ કરવામાં આવ્યો હોય;

(સી) એવા ટેક્સ સામેની અપીલના કિસ્સામાં કે જે માંગણી સામે કમિશનરને ફરિયાદ કરવા માટે આ અક્ટ હેઠળ જોગવાઈ અસ્તિત્વમાં હોય, આવી ફરિયાદ અગાઉ કરવામાં આવી હોય અને તેનો નિકાલ કરવામાં આવ્યો હોય;

(ડી) અધિકૃત વર્ષ દરમિયાન પ્રોપર્ટી ટેક્સ માટેની આકારણી નોંધમાં કરાયેલા કોઈપણ સુધારા સામેની અપીલના કિસ્સામાં, વ્યથિત વ્યક્તિ

દ્વારા આવા સુધારાની નોટિસ તેને પ્રથમ મળ્યાના ૧૫ દિવસની અંદર ફરિયાદ કરવામાં આવી હોય અને તેની ફરિયાદનો નિકાલ કરવામાં આવ્યો હોય;

(ઈ) ટેક્સ સામેની અપીલના કિસ્સામાં, અથવા રેટ-એબલ વેલ્યુ સામે કરવામાં આવેલી અપીલના કિસ્સામાં, અપીલકર્તા પાસેથી માંગવામાં આવેલી વિવાદિત ટેક્સની રકમ, અથવા વિવાદિત રેટ-એબલ વેલ્યુના આધારે આકારણીપાત્ર ટેક્સની રકમ, અપીલ દાખલ કરવાની તારીખ સુધી, અપીલકર્તા દ્વારા કમિશનર પાસે જમા કરાવવામાં આવી હોય."

કોઈપણ સંજોગોમાં, આ કેસની હકીકતોમાં, સ્મોલ કોઝ કોર્ટના રેકૉર્ડ પર આવ્યું છે કે, વૈધાનિક અપીલ દાખલ કરતા પહેલા આઈઓસી દ્વારા લેખિત વાંધાઓ ઉઠાવવામાં આવ્યા હતા. ગમે તે હોય, યુજીવીસીએલ (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં આ કોર્ટનો નિર્ણય કે જેમાં ફક્ત ૫ માં આ કોર્ટ નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું છે:—

"૫. ઉપરોક્ત બાબત સ્પષ્ટ કરે છે કે કોર્પોરેશન દ્વારા જારી કરાયેલા ટેક્સ બિલ સામેની અપીલોની ગ્રાહ્યતા પર કોઈ મનાઈ નથી. અમારા મતે, સદર પાસા પર કાયદો સ્પષ્ટ છે અને તેથી, એવું કહી શકાય કે આ કોર્ટના

'ગુજરાત વિધા સભા' (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં પછીના નિર્ણયને ધ્યાનમાં લીધા વિના 'ઓરિએન્ટલ ફાયર એન્ડ જનરલ ઇન્સ્યોરન્સ કંપની' (ઉપરોક્ત) ના કેસના નિર્ણય પર આધાર રાખીને વિદ્વત જજ દ્વારા પ્રથમ દ્રષ્ટિએ ભૂલ કરવામાં આવી છે."

તેથી, આ કોર્ટનો અભિપ્રાય છે કે, વેલ્યુએશન અપીલોને સ્મોલ કોઝ કોર્ટ દ્વારા યોગ્ય રીતે ગ્રાહ્ય રાખવામાં આવી હતી.

૧૦. જ્યાં સુધી પ્રવૃત્તિના સ્વરૂપનો સંબંધ છે, ગુજરાત પ્રોવિન્શિયલ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન્સ એક્ટ, ૧૯૪૮ ની કલમ ૨(૨૦) હેઠળ 'કારખાનું' અને કલમ ૨(૨૮એ) હેઠળ 'ઔદ્યોગિક મિલકત' ને વ્યાખ્યાયિત કરવામાં આવ્યા છે, જે નીચે મુજબ વંચાય છે:—

૨ (૨૦) "કારખાનું" એટલે ફેક્ટરીઝ એક્ટ, ૧૯૪૮ (૧૯૪૮ નો LXIII) માં વ્યાખ્યાયિત કરાયેલું કારખાનું.

૨૮ એ. "ઔદ્યોગિક મિલકત" એટલે કે મિલકત અને તેના પરિસર સહિતનો કોઈપણ ભાગ કે જેમાં ઉત્પાદન પ્રક્રિયા હાથ ધરવામાં આવતી હોય અથવા સામાન્ય રીતે હાથ ધરવામાં આવતી હોય.

૧૧. ફેક્ટરીઝ એક્ટ, ૧૯૪૮ માંથી કેટલીક વ્યાખ્યાઓનો સંદર્ભ આપવો પણ

ઉપયોગી થઈ શકે છે જે નીચે મુજબ છે:—

"૨(કે) "ઉત્પાદન પ્રક્રિયા" એટલે કે આના માટેની પ્રક્રિયા—

(i) કોઈપણ વસ્તુ કે પદાર્થનો ઉપયોગ, વેચાણ, વહન, ડિલિવરી કે નિકાલ કરવાના હેતુથી તેનું ઉત્પાદન કરવું, ફેરફાર કરવો, રિપેરિંગ કરવું, સુશોભિત કરવું, ફિનિશિંગ આપવું, પેકિંગ કરવું, ઓઈલિંગ કરવું, ધોવું, સાફ કરવું, તોડી પાડવું, વિસર્જન કરવું અથવા અન્યથા તેની પ્રક્રિયા કરવી કે અનુકૂળ બનાવવું, અથવા

(ii) તેલ, પાણી, સીવેજ (ગટરનું પાણી) કે અન્ય કોઈપણ પદાર્થને પમ્પ કરવો, અથવા—

(iii) ઉર્જા (પાવર) ઉત્પન્ન કરવી, ટ્રાન્સફોર્મ કરવી કે ટ્રાન્સમિટ કરવી, અથવા

(iv) છાપકામ માટે ટાઈપ ગોઠવવા (તૈયાર કરવા), લેટર પ્રેસ, લિથોગ્રાફી, ફોટોગ્રેવ્યુઅર કે આવી અન્ય પ્રક્રિયા દ્વારા છાપકામ કરવું અથવા બ્લોક બાઈન્ડિંગ કરવું; અથવા

(v) જહાજો કે વાહનોનું બાંધકામ કરવું, પુનઃનિર્માણ કરવું, રિપેરિંગ કરવું, રિફિટિંગ કરવું, ફિનિશિંગ આપવું કે વિસર્જન કરવું; અથવા

(vi) કોલ્ડ સ્ટોરેજમાં કોઈપણ વસ્તુને સાચવવી કે સંગ્રહિત કરવી;"

"૨ (એમ) "કારખાનું" એટલે કે તેના પરિસર સહિતની કોઈપણ મિલકત—

(i) જ્યાં દસ કે તેથી વધુ કામદારો કામ કરી રહ્યા હોય, અથવા અગાઉના બાર મહિનાના કોઈપણ દિવસે કામ કરી રહ્યા હતા, અને જેના કોઈપણ ભાગમાં પાવરની મદદથી ઉત્પાદન પ્રક્રિયા હાથ ધરવામાં આવી રહી હોય, અથવા સામાન્ય રીતે તે રીતે હાથ ધરવામાં આવતી હોય, અથવા

(ii) જ્યાં વીસ કે તેથી વધુ કામદારો કામ કરી રહ્યા હોય, અથવા અગાઉના બાર મહિનાના કોઈપણ દિવસે કામ કરી રહ્યા હતા, અને જેના

કોઈપણ ભાગમાં પાવરની મદદ વિના ઉત્પાદન પ્રક્રિયા હાથ ધરવામાં આવી રહી હોય, અથવા સામાન્ય રીતે તે રીતે હાથ ધરવામાં આવતી હોય, –

પરંતુ તેમાં માઈન્સ એક્ટ, ૧૯૫૨ (૧૯૫૨ નો ૩૫) ની કામગીરી હેઠળની ખાણ અથવા [સશસ્ત્ર દળોની મોબાઈલ યુનિટ, રેલ્વે રનિંગ શેડ અથવા હોટેલ, રેસ્ટોરન્ટ કે ખાણીપીણીની જગ્યા] નો સમાવેશ થતો નથી. "

૧૨. ઉપરોક્ત હકીકતોને ધ્યાનમાં લેતા, ખાસ કરીને, મિલકતમાં હાથ ધરવામાં આવતી પ્રવૃત્તિનું સ્વરૂપ જે પુરાવા દ્વારા રેકૉર્ડ પર આવ્યું છે, તે આ કોર્ટ માટે મિલકતને 'ઔદ્યોગિક એકમ' હેઠળ આવરી લેવાયેલ ગણવા માટે પૂરતું છે.

૧૩. ટેક્સેશન રૂલ્સ (એમેન્ડમેન્ટ) ૨૦૦૧ માં નિયમ ૮-બી હેઠળ સંબંધિત યુઝ ફેક્ટર્સ નિર્ધારિત કરવામાં આવ્યા છે, જે નીચે મુજબ વંચાય છે:–

૮ બી (જ) યુઝ ફેક્ટર (યુઝ-ફેક્ટર)–

રહેણાંક સિવાયના મકાનો જે હેતુ માટે વાપરવામાં આવે છે તે હેતુને ધ્યાનમાં રાખીને નિર્ધારિત દરમાં વધારો કરવામાં આવશે અથવા

વધારો કે ઘટાડો કરવામાં આવશે નહીં અથવા ઘટાડો કરવામાં આવશે, જે નીચે મુજબ છે, એટલે કે:-

વ્યાપારી મિલકતો

(એ) નિર્ધારિત દરમાં ગુણાકાર કરીને વધારો કરવામાં આવશે

(I) ૭.૦ દ્વારા નીચે મુજબ ઉપયોગમાં લેવાતા મકાનોના સંદર્ભમાં:-

બેંક, ડિસ્પેન્સરી, હોસ્પિટલ, ક્લિનિક, મિટરનિટી હોમ, લેબોરેટરી, સેન્ટ્રલ ઓફિસ, સરકારી કચેરી, રાજ્ય સરકારની સ્થાનિક સંસ્થાઓની કચેરી, પોસ્ટ ઓફિસ, વ્યાપારી અને/અથવા ઔદ્યોગિક કચેરી, ઓઇલ કંપનીઓની કચેરી, કોર્પોરેશનોની કચેરીઓ, ટ્યુશન ક્લાસીસ, ટાઇપિંગ ઈન્સ્ટિટ્યૂટ, ઉપરની શ્રેણીઓમાં આવતી મિલકતોના ગોડાઉન અને વેરહાઉસ અને તે મકાનો કે જે આ કલમના અન્ય કોઈ સબ-કલોઝ હેઠળ આવતા નથી.

દુકાન, હોટેલ, રેસ્ટોરન્ટ, મનોરંજનના સ્થળો વગેરે

(II) ૬.૦ દ્વારા નીચે મુજબ ઉપયોગમાં લેવાતા મકાનોના સંદર્ભમાં:-

દુકાન, હોટેલ, રેસ્ટોરન્ટ, મનોરંજનના સ્થળો, પેટ્રોલ પંપ, ઓપન એર થિયેટર, સિનેમા, સર્વિસ સ્ટેશન, ક્લબ હાઉસ, જીમખાના, ક્લબની મેસ, લોજિંગ, લોજિંગ અને બોર્ડિંગ, પાર્ટી પ્લોટ (કમ્યુનિટી હોલ સિવાય), ડિશ એન્ટેના, પેજર એન્ટેના ટાવર, સાઇન બોર્ડ, હોર્ડિંગ,

મોબાઈલ ફોન ટાવર, ઉપરની શ્રેણીઓમાં આવતી મિલકતોના ગોડાઉન અને વેરહાઉસ.

ઔદ્યોગિક એકમો અને ફેક્ટરીઓ (માત્ર પ્રોસેસિંગ અને ઉત્પાદન એકમો માટે)

(iii) ૨.૦ દ્વારા નીચે મુજબ ઉપયોગમાં લેવાતા મકાનોના સંદર્ભમાં:—

ઇલેક્ટ્રિસિટી પાવર હાઉસ, ઇલેક્ટ્રિક સબ સ્ટેશન, એરેટેડ વોટર ફેક્ટરી, ભટ્ટા, બ્રાસ વર્ક્સ, બ્રિક એન્ડ સિરામિક વર્ક્સ, સિમેન્ટ આર્ટિકલ્સ, કલે મેન્યુફેક્ચરિંગ યુનિટ, કેમિકલ ફેક્ટરી, કન્ફેક્શનરી, ડેરી, ડિસ્ટિલરી, ફાઉન્ડ્રી, ફ્લોર ફેક્ટરી, આયર્ન ફેક્ટરી, ઝિંક ફેક્ટરી, સિલ્વર ઓર્નામેન્ટ ફેક્ટરી, ગોળ ઉત્પાદન એકમ, લેધર ઉત્પાદન એકમ, ચૂનાની ચક્કી, ચૂનાની ભટ્ટી, ઓઈલ એક્સ્ટ્રેક્શન, પેપર ઉત્પાદન, પ્લાસ્ટિક ફેક્ટરી, પોટરી, સગોલ ઉત્પાદન, સોપ ઉત્પાદન, સુગર ઉત્પાદન, ટિન ફેક્ટરી, તમાકુ ફેક્ટરી, વર્ક શોપ, ફેક્ટરી સ્ટીમ ગિલ, ઓટો-ગેરેજ, ફેક્ટરી એ, બી, સી, ડી, ઇ, એફ, મિલ, પાવર લૂમ, હેન્ડ લૂમ, બ્લીચિંગ, બોન વોશિંગ, કોટન સ્પિનિંગ અને ડાઇંગ, ડાઇંગ બ્લીચિંગ, ધાણા-દાળ ફેક્ટરી, લેધર પ્રોસેસિંગ, સ્કીન પ્રિન્ટિંગ, સલ્ફર પ્રોસેસિંગ, સ્ટાર્ચ પ્રોસેસિંગ, વરિયાળી પ્રોસેસિંગ, વૂલ પ્રોસેસિંગ, કોલ્ડ સ્ટોરેજ, વૂડ પીઠા, ભઠિયાર ખાના, રિપેરિંગ વર્ક્સ, નર્સરી (છોડવા), પશુ બજાર,

ઢોરનો તબેલો, વેઈ બ્રિજ, બાઈલ્ડિંગ પ્રેસ, પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ, પ્રોસેસ સ્ટુડિયો, ફોટો સ્ટુડિયો, કોમન એક્સુઅન્ટ ટ્રીટમેન્ટ પ્લાન્ટ, ઉપરની તમામ શ્રેણીઓમાં આવતી મિલકતોના ગોડાઉન અને વેરહાઉસ.

(iv)

ઉપરોક્ત પ્રવૃત્તિ 'ઔદ્યોગિક એકમ'ની છે જે 'ઔદ્યોગિક એકમો અને ફેક્ટરીઓ (માત્ર પ્રોસેસિંગ અને ઉત્પાદન એકમો માટે)' હેઠળ આવરી લેવાયેલ છે, અને તેથી, ૭.૦ ના બદલે ૨.૦ નો ગુણક લાગુ પડશે. (૨૦૦૯) ૧૫ એસ.સી.સી. ૩૦ માં રિપોર્ટ થયેલા એપેક્સ કોર્ટના ચુકાદા પર પણ ઉપયોગી રીતે આધાર રાખી શકાય છે, જેમાં ફ્કરા-૬ અને ૭ માં, માનનીય એપેક્સ કોર્ટે નીચે મુજબ ઠરાવ્યું છે:-

૬. આ સંદર્ભમાં, એવું કહી શકાય કે વિવિધ કાયદાઓમાં "ઉત્પાદન પ્રક્રિયા" શબ્દના અલગ-અલગ અર્થો થાય છે. ઉદાહરણ તરીકે, સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ એક્ટ, ૧૯૪૪ માં, "ઉત્પાદન" શબ્દનો અર્થ એક અલગ વસ્તુને અસ્તિત્વમાં લાવવી થાય છે, જોકે આ ફેક્ટરીઝ એક્ટ, ૧૯૪૮ માં "ઉત્પાદન પ્રક્રિયા" ની વ્યાખ્યા નથી. આપણે એક કાયદામાં આપેલી "ઉત્પાદન પ્રક્રિયા" ની વ્યાખ્યાને બીજા કાયદામાં લાગુ કરી શકીએ નહીં.

૭. ફેક્ટરીઝ એક્ટ, ૧૯૪૮ ની કલમ ૨(કે), સબ-કલોઝ (ii) જણાવે છે કે તેલ પમ્પ કરવું એ એક ઉત્પાદન પ્રક્રિયા છે. સ્વીકાર્યપણે, અપીલકર્તા તેલ પમ્પ કરવાનું કામ કરે છે. જ્યારે આપણે પેટ્રોલ કે ડીઝલ મેળવવા માટે પેટ્રોલ પંપ પર જઈએ છીએ, ત્યારે પેટ્રોલ કે ડીઝલ ટેન્કમાં હોય છે અને તે પોતાની મેળે ટેન્કમાંથી પાઈપમાં અને ત્યારબાદ વાહનમાં વહેતું નથી, પરંતુ પાવરનો ઉપયોગ કરીને પમ્પના માધ્યમથી જ આવે છે.

૧૪. જ્યાં સુધી ફોર્મ-૪ ની ચકાસણી સંબંધિત રજૂઆતોનો સંબંધ છે, તેની ચકાસણી દર્શાવે છે કે ફોર્મ-૪ માં જ્યાં 'માર્કેટિંગ ડિવિઝન' દેખાય છે તે સ્થાન જે મિલકત માટે લાયસન્સ જારી કરવામાં આવ્યું છે તેના વર્ણનના મથાળા હેઠળ છે, અને તેથી, કૌંસમાં માત્ર માર્કેટિંગ ડિવિઝનનો ઉલ્લેખ કરવાથી મિલકત પર ચલાવવામાં આવતી પ્રવૃત્તિનું સ્વરૂપ દર્શાવતું નથી.

૧૫. ઉપરોક્ત કારણોને ધ્યાનમાં રાખીને, આ કોર્ટનો અભિપ્રાય છે કે, સંબંધિત મ્યુનિસિપલ વેલ્યુએશન અપીલોમાં સ્મોલ કોઝ કોર્ટ નંબર ૪, અમદાવાદ દ્વારા આપવામાં આવેલા તારીખ ૨૯.૦૨.૨૦૧૬ ના ચુકાદા અને આદેશમાં કોઈ ભૂલ શોધી શકાય નહીં અને કોઈ વિફૂતિ દર્શાવવામાં આવી ન હોવાથી, ચુકાદો યોગ્ય રીતે વિચારેલો અને વાજબી હોવાથી તેમાં કોઈ હસ્તક્ષેપની જરૂર નથી.

૧૬. ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને, અપીલો નિષ્ફળ જવી જોઈએ અને તેથી ખર્ચ અંગેના કોઈ આદેશ વિના આથી ફગાવી દેવામાં આવે છે. આર અને પી તાત્કાલિક સંબંધિત ટ્રાયલ કોર્ટને પરત મોકલવામાં આવે.

૧૭. મુખ્ય પ્રથમ અપીલોમાં પસાર કરાયેલા આદેશને ધ્યાનમાં રાખીને, સિવિલ એપિલેશનો ટકી શકતી નથી અને તે મુજબ તેનો નિકાલ કરવામાં આવે છે. રૂલ ડિસ્ચાર્જ કરવામાં આવે છે.

સહી / -

ન્યાયમૂર્તિ અનંત એસ. દવે

સહી / -

ન્યાયમૂર્તિ એ.વાય. કોગજે

વિષય : મ્યુનિસિપલ પ્રોપર્ટી ટેક્સ આકારણીમાં ચુઝ-ફેક્ટર અને અપીલની ગ્રાહ્યતા અંગે અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન અને ઇન્ડિયન ઓઇલ કોર્પોરેશન લિમિટેડ વચ્ચેનો વિવાદ

This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.